

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1304/01
Zo dňa: 23.03.2015

Počet výťahkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 8
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej
správy a územnej samosprávy**

Stredná odborná škola podnikania, Veľkomoravská 14, 911 05 Trenčín

Trenčín máj 2015

Zhrnutie

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky vykonal kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy v Strednej odbornej škole podnikania so sídlom v Trenčíne na základe strategického plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na roky 2015 až 2017 a jeho zamerania na efektívnu verejnú správu a spokojného občana.

Účelom kontroly bolo preveriť súlad hospodárenia s verejnými prostriedkami so všeobecne záväznými právnymi predpismi a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom.

Kontrolou bol preverený rozpočet kontrolovaného subjektu, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom a úroveň vnútorného kontrolného systému, pričom boli zistené viaceré nedostatky.

Kontrola preukázala v dvoch prípadoch porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď boli finančné prostriedky školy využívané nad rámec krytia nevyhnutných potrieb vyplatením náhrady za pracovnú pohotovosť riaditeľovi školy bez stanovenia alebo súhlasu zriaďovateľa a keď dvom zamestnancom bola duplicitne uhradená mzda za vykonanú prácu v rámci svojej pracovnej činnosti ako aj činnosti vedenia krúžkov. Zároveň tým bola v oboch prípadoch porušená finančná disciplína v zmysle citovaného zákona v celkovej sume 3 925,91 eur.

Porušenie zákona o cestovných náhradách bolo preukázané, keď v dvoch prípadoch neboli predložené vyúčtovania služobných ciest zamestnancov v stanovenej lehote zamestnávateľovi a v dvanástich prípadoch nebola zamestnávateľom dodržaná lehota na vyúčtovanie pracovnej cesty.

Kontrola ďalej preukázala porušenie Zákonníka práce, keď nebola správne vedená evidencia pracovného času zamestnávateľom v prípade zamestnanca ktorý vykonával zahraničnú pracovnú cestu a zároveň bola evidovaná jeho celodenná prítomnosť na pracovisku.

Zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite bol porušený tým, že predbežná finančná kontrola nebola vykonaná pred uskutočnením finančnej operácie, ale až tri mesiace po vykonaní finančnej operácie. Porušenie citovaného zákona bolo zistené aj v prípade, keď pri schvaľovaní vyslania na služobnú cestu a súhlasu s jej vyúčtovaním tou istou osobou nebolo zabezpečené oddelenie rozhodovacích právomocí od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančnej operácie.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1304/01 z 23.03.2015 vykonali:

Ing. Andrej Jankech, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Anna Smižiková, členka kontrolnej skupiny
Ing. Zuzana Uvírová, členka kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy, ktorej účelom bola kontrola súladu hospodárenia s verejnými prostriedkami so všeobecne záväznými právnymi predpismi a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom štátu a územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 13.04.2015 do 04.05.2015 v

Stredná odborná škola podnikania, Veľkomoravská 14, 911 05 Trenčín
Veľkomoravská 14, 911 34 Trenčín
IČO 42141451

za kontrolované obdobie 2014 a súvisiace obdobie.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 a ISSAI 400) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bol rozpočet kontrolovaného subjektu, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom, úroveň vnútorného kontrolného systému.

Stredná odborná škola podnikania, Veľkomoravská 14, 911 05 Trenčín (ďalej len „škola“) bola zriadená Trenčianskym samosprávnym krajom (ďalej len „TSK“ alebo „zriaďovateľ“) 03.09.2008 ako príspevková organizácia. Škola zabezpečuje teoretické a praktické vyučovanie a predmetom činnosti je najmä príprava žiakov v najmenej dvojročnom a najviac vo štvorročnom vzdelávacom programe príslušného odboru vzdelávania a vykonávanie produktívnych prác spočívajúcich v zhotovovaní výrobkov, výkone služieb, výkone prác a zabezpečovaní ich predaja v rámci praktického vyučovania.

V súlade s rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky z decembra 2014 o vyradení školy dňom 31.08.2015 zo siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky TSK vydal všeobecne záväzné nariadenie č. 15/2015, ktorým sa ruší škola dňom 31.08.2015. Všetok majetok, práva a povinnosti, pohľadávky a záväzky prechádzajú na Strednú odbornú školu obchodu a služieb so sídlom v Trenčíne.

V školskom roku 2014/2015 mala škola 466 žiakov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Rozpočet kontrolovaného subjektu

Zriaďovateľ školy hospodáril prvé tri mesiace v roku 2014 v rozpočtovom provizóriu v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách

územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet zriaďovateľa na roky 2014 – 2016 bol schválený v marci 2014 a tým skončilo pätnásťmesačné obdobie rozpočtového provizória od januára 2013. V období rozpočtového provizória poukazoval zriaďovateľ organizáciám vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti finančné prostriedky, s výnimkou finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy, vo výške maximálne 1/12 schváleného rozpočtu na rok 2012.

Kontrola preukázala, že zriaďovateľ po schválení rozpočtu vykonal jeho rozpis na organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Rozpis rozpočtu na rok 2014 bol zriaďovateľom oznámený škole 01.04.2014. Rozpočet školy a jeho plnenie/čerpanie je uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1 – Údaje o príjmoch a výdavkoch za rok 2014

(v eur)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Pomer skutočnosti voči upravenému rozpočtu (%)
Bežné príjmy	1 003 456,00	1 126 956,00	1 078 269,04	95,68
Bežný transfer – avízo	-	-	-	-
Kapitálové príjmy	-	-	-	-
Finančné operácie príjmové	-	82 534,00	83 720,75	101,44
Príjmy nerozpočtované	-	-	3 746,68	-
Príjmy spolu	1 003 456,00	1 209 490,00	1 165 736,47	96,38
Bežné výdavky	1 003 456,00	1 208 914,00	1 054 671,00	87,24
Kapitálové výdavky	-	-	-	-
Finančné operácie výdavkové	-	-	-	-
Výdavky nerozpočtované	-	-	2 110,44	-
Výdavky spolu	1 003 456,00	1 208 914,00	1 056 781,44	87,42
Rozdiel príjmov a výdavkov rozpočtovaných	-	-	107 318,79	-
Rozdiel príjmov a výdavkov nerozpočtovaných	-	-	1 636,24	-
Rozdiel príjmov a výdavkov spolu	-	576,00	108 955,03	-

Zdroj: FIN 1 – 12 k 31.12.2014

Kontrolou bolo zistené, že skutočné plnenie príjmov v roku 2014 bolo v sume 1 165 736,47 eur, z toho bežné príjmy boli v sume 1 078 269,04 eur príjmové finančné operácie boli v sume 83 720,75 eur (prostriedky na mzdy, prenájom priestorov, predaj výrobkov) a nerozpočtované príjmy boli v sume 3 746,68 eur (sociálny fond). Príjmy boli naplnené hlavne transfermi zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy a to v sume 902 035,08 eur.

Celkové výdavky kontrolovaného subjektu boli v sume 1 056 781,44 eur, z toho bežné výdavky boli v sume 1 054 671,00 eur a nerozpočtované výdavky boli v sume 2 110,44 eur (sociálny fond).

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom

Odmeňovanie zamestnancov školy

Odmeňovanie riaditeľa školy bolo stanovené v dokumente s názvom určenie funkčného platu, kde zriaďovateľ určil riaditeľovi funkčný plat v členení na tarifný plat, príplatok za riadenie, osobný príplatok a kreditový príplatok. Ostatným zamestnancom bol plat určený v zmysle kompetencie riaditeľom školy.

Kontrolou bolo zistené, že v rámci systému ochrany budovy školy boli trom zamestnancom vyplácané príplatky za pracovnú pohotovosť z dôvodu riešenia poplašných signálov. Vzhľadom k tomu, že nebolo možné určiť iného zamestnanca školy, ktorý by mal takéto oprávnenie vyplývajúce z opisu pracovnej činnosti a zodpovednosti bol jedným z týchto troch zamestnancov riaditeľ školy.

Počas celého roka 2014 bol súčasťou hrubej mzdy riaditeľa školy príplatok za pracovnú pohotovosť v celkovej sume 2 798,81 eur, vyplácanie ktorého nebolo odsúhlasené zriaďovateľom, pričom táto skutočnosť nebola zriaďovateľovi ani oznámená. Vyplácaním príplatku za pracovnú pohotovosť riaditeľovi školy na základe vlastného rozhodnutia bez súhlasu zriaďovateľa boli použité verejné prostriedky – príspevok na prenesený výkon štátnej správy poskytnutý zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu zriaďovateľa školy v celkovej sume 2 798,81 eur nad rámec krytia nevyhnutných potrieb, čo bolo v rozpore s ustanovením § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), podľa ktorého sa verejné prostriedky môžu používať na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov a subjekt verejnej správy je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia.

Takýmto použitím verejných prostriedkov na neschválený príplatok za pracovnú pohotovosť riaditeľa školy v celkovej sume 2 798,81 eur bola zároveň porušená finančná disciplína podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého je porušením finančnej disciplíny poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov.

Súčasne bolo preverené poskytnutie odmeny pre riaditeľa a dvoch zamestnancov. Kontrola preukázala, že odmeny vyplatené dvom zamestnancom v mesiaci 11/2014 boli vyplatené ako mimoriadne odmeny všetkým zamestnancom v školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. V prípade riaditeľa školy bolo zistené, že v jednom mesiaci bola vyplatená odmena na základe rozhodnutia zriaďovateľa a v štyroch mesiacoch bola vyplatená odmena za projektové riadenie projektu spolufinancovaného z prostriedkov Európskej únie (ďalej len „EÚ“) v rámci operačného programu Vzdelávanie. Porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov nebolo zistené.

Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

Kontrolou bolo zistené, že škola uzatvárala dohody o pracovnej činnosti so zamestnancami v pracovnom pomere na vykonávanie krúžkovej činnosti vždy na príslušný školský rok. Ďalej boli uzatvorené dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti s vlastnými zamestnancami, ako aj s tretími osobami, na zabezpečenie rôznych služieb, a to protipožiarna ochrana, tlmočenie, metodická činnosť, riadenie projektu, vyučovanie náboženskej výchovy, správa webovej stránky školy, vedenie administratívy, údržba a oprava šijacej techniky a brúsenie nožníc.

Porovnaním predmetov činnosti podľa pracovných zmlúv zamestnancov školy s predmetom činnosti uvedeným v dohodách o pracovnej činnosti na vykonávanie krúžkovej činnosti zamestnancov bolo zistené, že dvaja zamestnanci školy mali v roku 2014 rovnaký predmet činnosti – vedenie krúžkovej činnosti dohodnutý súčasne v pracovnej zmluve ako jednu z viacerých pracovných činností aj v dohode o pracovnej činnosti.

Preverenie mzdovej evidencie bolo zistené, že v roku 2014 bola vyššie uvedeným dvom zamestnancom školy vyplatená hrubá mzda na základe štyroch dohôd o pracovnej činnosti (osobitná dohoda o pracovnej činnosti na každý školský rok, t. j. jedna dohoda do 30.06.2014 a druhá od 01.10.2014) v celkovej sume 1 127,10 eur, pričom mzda z hlavného pracovného pomeru im nebola adekvátne krátená. Vyplatením finančných prostriedkov za jedenkrát vykonanú prácu dvom zamestnancom na základe pracovnej zmluvy a súčasne druhý krát na základe dohôd o pracovnej činnosti v celkovej sume 1 127,10 eur boli použité verejné prostriedky nad rámec krytia nevyhnutných potrieb, čím nebol dodržaný postup v zmysle ustanovenia § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého sa verejné prostriedky môžu používať na krytie nevyhnutných potrieb. Dvojnásobným vyplatením verejných prostriedkov za raz vykonanú prácu boli zároveň použité verejné prostriedky nad rámec oprávnenia, čím bola porušená finančná disciplína v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého je porušením finančnej disciplíny poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov.

Cestovné príkazy

Škola viedla evidenciu cestovných príkazov (ďalej len „CP“) ručne v papierovom zošite. V roku 2014 bolo zaevidovaných spolu 144 tuzemských CP a osem zahraničných CP.

Kontrolou bolo zistené, že v evidencii CP bolo mimo časového poradia zaevidovaných päť CP (číslo 89 -93) v mesiaci jún a 11 CP v mesiaci november (číslo 129-139), pričom tieto CP boli vystané pre riaditeľa školy a zamestnanca školy.

Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov bolo preverené na vybranej vzorke 17 CP.

Kontrolou bolo zistené, že:

- CP evidované pod číslami 34 a 52 boli zamestnancami predložené škole ako zamestnávateľovi na vyúčtovanie v lehote viac ako 10 pracovných dní od skončenia pracovnej cesty, čím bolo porušené ustanovenie § 36 ods. 7 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“), podľa ktorého je zamestnanec povinný do desiatich pracovných dní odo dňa skončenia pracovnej cesty predložiť zamestnávateľovi písomné doklady potrebné na vyúčtovanie náhrad.
- CP evidované pod číslami 49, 50, 51, 52, 54, 75, 129, 134, 135, 136, 138 a 139 boli podľa údajov uvedených na jednotlivých CP a podľa údajov v účtovníctve vyúčtované školou ako zamestnávateľom v lehote viac ako 10 pracovných dní od ich predloženia zamestnancami. Vyúčtovaním 12 CP školou ako zamestnávateľom v lehote dlhšej ako 10 pracovných dní od predloženia písomných podkladov zamestnancami bolo porušené ustanovenie § 36 ods. 8 zákona o cestovných náhradách, podľa ktorého zamestnávateľ je povinný do desiatich pracovných dní odo dňa predloženia písomných dokladov vykonať vyúčtovanie pracovnej cesty.

V súvislosti s kontrolou CP bola preverená správnosť evidencie pracovnej doby zamestnancov a kontrola preukázala rozdiely v evidencii pracovnej doby a vo vyúčtovaní CP. Dochádzka bola evidovaná v papierovej podobe, keď zamestnanci školy každý deň

na samostatnom liste vyznačili čas svojho príchodu do práce a odchodu z práce a pripojili svoj podpis. Neprítomnosť v práci bola označená dôvodom neprítomnosti. Rozdiely boli zistené pri CP č. 136, kedy bol zamestnanec na zahraničnej pracovnej ceste bez uplatnenia cestovných náhrad, a zároveň podľa evidencie dochádzky odpracoval riadne celý deň. Spolucestujúci podľa predmetného CP mali v dochádzke riadne vyznačenú služobnú cestu.

Evidencia pracovného času nebola zamestnávateľom vedená správne, a tým bolo porušené ustanovenie § 99 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je zamestnávateľ povinný viesť evidenciu pracovného času, práce nadčas, nočnej práce, aktívnej časti a neaktívnej časti pracovnej pohotovosti zamestnanca tak, aby bol zaznamenaný začiatok a koniec časového úseku, v ktorom zamestnanec vykonával prácu alebo mal nariadenú alebo dohodnutú pracovnú pohotovosť.

Poskytovanie preddavkov

Kontrolou bolo zistené, že riaditeľovi školy boli poskytnuté dva preddavky na pracovnú cestu v celkovej sume 668,00 eur. Jeden preddavok bol vyúčtovaný čiastočne a druhý bol vrátený v plnej výške do pokladnice zároveň s oneskoreným vyúčtovaním pracovnej cesty tak, ako bolo popísané v predchádzajúcej časti tohto protokolu o výsledku kontroly.

Kontrolou poskytovania preddavkov pri nákupe tovarov a služieb nebolo zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Účtovníctvo a inventarizácia

Škola vykonala inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2014 podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a v súlade s interným príkazom riaditeľa školy a v nadväznosti na príkaz zriaďovateľa na vykonanie inventarizácie. Počas inventarizácie neboli zistené rozdiely skutočného stavu majetku a záväzkov v porovnaní s účtovnou evidenciou.

Preverením vykonania inventarizácie záväzkov na účte 321 a 331 nebolo zistené porušenie zákona o účtovníctve, interných predpisov a príkazov.

Na vzorke cestovných príkazov preverenej podľa tejto časti protokolu o výsledku kontroly a k nim zodpovedajúcim pokladničným dokladom nebolo zistené porušenie ustanovení zákona o účtovníctve upravujúcich náležitosti účtovných dokladov a spôsobu opravy účtovných dokladov.

3. Úroveň vnútorného kontrolného systému

Vnútorný kontrolný systém školy bol nastavený prostredníctvom interných smerníc upravujúcich obeh účtovných dokladov a spôsob vykonávania finančnej kontroly podľa ustanovení zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite“).

V rámci posúdenia funkčnosti vnútorného kontrolného systému boli pri kontrole CP zistené nedostatky pri dodržiavaní zákona o finančnej kontrole vzťahujúce sa jej fungovanie.

Kontrolou zahraničného CP č. 4 bolo zistené, že súhlas s vykonaním cesty a súhlas s vyúčtovaním vykonala osoba, ktorá sa zúčastnila uvedenej pracovnej cesty, teda nebolo zabezpečené oddelenie rozhodovacích právomocí od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančnej operácie, a tým nebolo dodržané ustanovenie § 8 písm. c) zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite, podľa ktorého vedúci orgánu verejnej správy

zodpovedá za zabezpečenie vzájomnej nezlučiteľnosti a oddelenia rozhodovacích právomocí vedúcich zamestnancov od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančnej operácie a od právomocí zamestnancov zodpovedných za vedenie účtovníctva.

Zároveň kontrolou zahraničného CP č. 7 bolo zistené, že predbežná finančná kontrola bola vykonaná až tri mesiace po uskutočnení pracovnej cesty. Takto vykonaná predbežná finančná kontrola bola vykonaná oneskorene a tým nebolo dodržané ustanovenie § 9 ods. 4 zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite, podľa ktorého finančnú operáciu nemožno vykonať alebo v nej pokračovať bez jej overenia predbežnou finančnou kontrolou.

Priebežná a následná finančná kontrola nebola v škole v roku 2014 vykonaná.

Okrem systému vnútornej kontroly bola škola v kontrolnej pôsobnosti hlavného kontrolóra zriaďovateľa, resp. orgánov štátnej správy. Kontrolou bolo zistené, že v roku 2014 nebola vykonaná žiadna následná finančná kontrola hlavným kontrolórom ani orgánom štátnej správy.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 04.05.2015

Ing. Andrej Jankech
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Anna Smižiková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 05.05.2015

PhDr. Vladimír Mojto
riaditeľ